

De to forslag til bestemmelse om fortrydelsesret, som opstilles i betænkningen, indebærer begge, at det overlades til sælgeren at afgøre, om han vil indrømme fortrydelsesret og i givet fald på hvilke vilkår. Der vil derfor næppe i praksis være større forskel på alternativ A og alternativ B. En væsentlig forskel er dog, at alternativ A ikke indeholder regler om fortrydelsesrettens nærmere indhold, som kan udfylde parternes aftale i de tilfælde, hvor sælgeren har oplyst, at der er fortrydelsesret, men hvor der ikke er truffet aftale om de nærmere betingelser for at bruge fortrydelsesretten. En anden forskel mellem alternativ A og B vedrører spørgsmålet om, hvorledes manglende oplysninger om fortrydelsesretten er sanktioneret. Alternativ A forudsætter en strafferetlig sanktion, medens »sanktionen« efter alternativ B er civilretlig, idet der er fortrydelsesret, hvis andet ikke er aftalt.

Fortrydelsesret indrømmes i dag frivilligt i ret vidt omfang, men begrebet har ikke et fast entydigt indhold. En lovregulering af fortrydelsesrettens nærmere indhold, som vil være følgen af at vælge en regel svarende til alternativ B, kan derfor medvirke til en afklaring af begrebet og til at undgå en række konflikter mellem sælgere og købere, jfr. herved tillige betænkningen s. 38.

På denne baggrund har justitsministeriet fundet det rigtigst at vælge alternativ B, dvs. at forbrugeren har fortrydelsesret med et i loven fastsat indhold, medmindre andet er aftalt, jfr. herved lovforslagets § 9.

De nærmere betingelser for fortrydelsesretten fremgår af § 9, stk. 3-9, som med enkelte ændringer svarer til betænkningens § 7, alternativ B, stk. 3-5. For at undgå, at der skabes forvirring og uklarhed omkring begrebet fortrydelsesret, er det tilstræbt, at reglerne så vidt muligt svarer til de regler, som er gennemført ved loven om visse forbruger aftaler (dørsalgsloven). I visse henseender er det dog ikke for almindelige køb på kredit fundet rimeligt at gennemføre så vidtgående regler om fortrydelsesrettens indhold, som gælder efter dørsalgsloven.

Efter lovforslaget er det overladt til kreditor at afgøre, om han vil indrømme køberens fortrydelsesret og i bekræftende fald på hvilke vilkår, men vil kreditor ikke indrømme fortrydelsesret, eller vil han kun indrømme fortrydelsesret på andre vilkår end de, der er opstillet i loven, må han på tilstrækkelig tydelig måde gøre køberen opmærksom herpå ved køkets eller kontoaftalens indgåelse. Anvender kreditor som salgsargument, at køberen har fortrydelsesret, men opstilles samtidig sådanne vilkår for fortrydelsesretten, at køberen i realiteten

ikke stilles bedre, end han ville være stillet uden fortrydelsesretten, vil der normalt være tale om en handling, som er i strid med markedsføringslovens regler om god markedsføringsskik. Endvidere vil vilkår, som gør, at der i realiteten ikke er tale om nogen fortrydelsesret, efter omstændighederne kunne tilsidesættes helt eller delvis i medfør af aftalelovens § 36. Som eksempel kan nævnes, at fortrydelsesretten gøres betinget af et afbestillingsgebyr af en sådan størrelsesorden, at køberen ikke stilles bedre, end han ville være stillet, hvis han havde annulleret købet og skulle have betalt erstatning efter dansk rets almindelige regler om erstatning i kontraktsforhold. I sådanne tilfælde bør sælgeren ikke kunne bruge som salgsargument, at der er fortrydelsesret.

2°. Som anført i udvalgets betænkning s. 72 aftales det ofte i praksis – særligt inden for automobilbranchen – at køberen er bundet af sin underskrift på købekontrakten, hvorimod sælgeren, hvis han under salgsforhandlingerne har været repræsenteret af en anden, først er bundet, når han har godkendt kontrakten. Ved bilhandel indgår køberens brugte bil ofte i handelen, og prisfastsættelsen for den brugte bil er da et væsentligt punkt. Netop derfor forbeholder sælgeren sig ofte, at han personligt skal godkende handelen. Den fordel, sælgeren herved opnår, modsvares af en tilsvarende usikkerhed for køberen.

Spørgsmålet om en sådan »ulige bundethed« har været overvejet i forbrugerkommissionens betænkning III (nr. 738/1975), s. 32-33, jfr. s. 97, hvor der foreslås en lovbestemmelse om, at såfremt en erhvervsdrivende i en aftale med en forbruger gør sin forpligtelse afhængig af godkendelse, eller han forbeholder sig adgang til at træde tilbage fra aftalen, er denne ikke bindende for forbrugeren, før meddelelse om, at den erhvervsdrivende er endeligt bundet, er kommet frem til forbrugeren.

Kreditkøbsudvalget har tilsluttet sig forbrugerkommissionens synspunkter og finder, at hensyntene bag kommissionens forslag også – omend med noget mindre styrke – gør sig gældende uden for forbruger køb, jfr. betænkningen s. 73. Udvalget har derfor i sit lovudkast (§ 8) foreslået en bestemmelse om, at hvis sælgeren ved indgåelse af et kreditkøb har taget et forbehold, som bevirker, at købet ikke straks er bindende for ham, er køberen ikke bundet af aftalen, før denne er bindende også for sælgeren.

Udvalgets forslag indebærer i realiteten en fravigelse af den almindelige regel i aftaleloven om, at tilbud er bindende for den, der afgiver det, jfr.